

Bern, 7 listopada 1941r.

Do Jasnie Wielmożnego Pana Ministra
Wyznan Religijnych i Oświecenia Publicznego
Stanczyka

L O N D Y N

Na rece Jasnie Wielmożnego Pana Ministra
Rzeczypospolitej Polskiej w Bernie,
Aleksandra Ładosia.

Jasnie Wielmożny Panie Ministrze!

W imieniu Generalnego Sekretarjatu Studentów Polskich w Szwajcarii mamy zaszczyt przedstawić Jasnie Wielmożnemu Panu Ministrowi następująca sprawa:

Na terenie Szwajcarii znajduje się obecnie około 60-ciu studentów Polaków. Pomimo usilnych starań nie udało się studentom tym, z powodów od nich niezależnych, przyłączyć się do wojsk polskich, gdyż przejazd przez Francję i Hiszpanję okazał się dla obywateli polskich w wieku poborowym zupełnie wykluczonym.

Odcieci od kraju, nie posiadając żadnych środków utrzymania, kontynuują studenci ci swoje studja w niezwykle ciężkich warunkach. Pozbawieni wszelkich funduszy na opędzenie najniezbędniejszych choćby potrzeb życia codziennego, zmuszona została większa część studentów naszych korzystać z zasiłków rozmaitych organizacji charytatywnych działających na terenie Szwajcarii.

Pomijając fakt, że zapomogi udzielone nam przez powyższe organizacje w wysokości Sfr. 75.- miesięcznie, znajdują się daleko poniżej minimum egzystencji, wynoszącego w Szwajcarii 170-180 Sfr. miesięcznie na osobę, stawały one w fatalny sposób na naszym stanowisku prawnym wobec władz szwajcarskich.

W porozumieniu bowiem z organizacjami pomocowymi stworzone zostały na terenie Szwajcarii obozy pracy dla emigrantów (rozporządzenie z 17 października 1939 roku). Także polscy studenci zostali do obozów pracy powołani i sukcesywnie wcieleni.

W chwili obecnej podlegają ruszacy, bez wyjątku, studenci Polacy obowiązkowi pełnienia służby w obozach pracy.

Istotnym powodem stworzenia obozów pracy przez policję federalną, była konieczność odciążenia organizacji pomocowych, których fundusze są na wyczerpaniu.

Obozy pracy, pozbawiając nas wolności osobistej, zatrudniają nas bezterminowo przy najcięższych pracach ziemnych, jak budowa szos, kopanie torfu, prace melioracyjne i t.p.

Wyrwani w ten sposób z normalnego biegu naszego życia akademickiego, zmuszeni do przebywania przez większą część roku w obozach pracy, tracimy wszelką łączność z naszym studjum. W powyższych warunkach stają się studja dla nas zgola iluzoryczne, i ukończenie ich jest dla większości z nas niemożliwe.

Biorąc pod uwagę fakt, że młodzież polska katowana i maltretowana przez najezdźcę niemieckiego, nie ma żadnej możliwości kształcenia się w kraju ani w państwach okupowanych w Europie,

wykształcenie zas odpowiedniej ilości lekarzy, inżynierów itd. jest niezbędnym dla odbudowy przyszłej Polski, poczuwamy się w pełni do obowiązku spełnienia naszej roli wobec przyszłej, wolnej ojczyzny.

Zrozumienie, jakie rząd nasz tej palacej sprawie okazuje, dokumentujące się utworzeniem polskiego uniwersytetu na terenie Anglii oraz opieką nad internowanymi studentami w Szwajcarii, osmiela nas do skierowania naszej prosby na ręce Jasnie Wielmożnego Pana Ministra.

Mamy zaszczyt zwrócić się do Jasnie Wielmożnego Pana Ministra z gorącym apelem o zaopiekowanie się naszym losem i umożliwienie nam kontynuowania naszej nauki na tutejszych uczelniach przez udzielenie nam perjodycznych zasiłków miesięcznych w wysokości Sfr. 230.- na osobę. W sumie powyższa suma w rachowane koszty utrzymania w wysokości 180 Sfr. miesięcznie oraz 50 Sfr. na opłaty uniwersyteckie w skład których wchodzi opłaty czesnego, egzaminów oraz prac doktorskich.

Prośba nasza obejmuje 27 studentów Polaków, których listę imienną złożyliśmy na ręce JWP. Ministra Aleksandra Ładosia.

Pozwalamy sobie zwrócić uwagę Jasnie Wielmożnego Pana Ministra na fakt, że rok akademicki się już rozpoczął i gorąco prosimy o jaknajszystsze rozpatrzenie i załatwienie tej, dla nas tak palacej, sprawy.

Zywny niezłomna nadzieje, że nasza sprawa znajdzie u Jasnie Wielmożnego Pana Ministra należyty posłuch i zrozumienie.

Z wyrazami najgłębszego szacunku i powazania
kreslimy się

ze Generalny Sekretarjat Studentow Polskich
w Szwajcarii.